

Til lovforslag nr. L 92. Betænkning afgivet af socialudvalget den 22. januar 1981

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om socialindkomst

(Medregning af arbejdsgiveradministrerede pensionsbidrag og udeladelse af fradrag for visse afskrivninger m. v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt, og nogle af disse svar er optrykt som bilag til betænkningen.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlig og/eller skriftlig henvendelse fra:

Dansk Arbejdsgiverforening,
 Dansk Sygeplejeråd,
 Danske Husmandsforeninger,
 De danske Landboforeninger,
 Foreningen af Radiografer i Danmark,
 FTF – Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd,
 KTF – Københavnske Tjenestemænds Fællesudvalg,
 Landssammenslutningen af Hospitalslaboranter,
 Olsen, Jens, registreret revisor, Vordingborg,
 Pensionskassernes Administrationskontor,
 Socialarbejdernes Fællesråd og
 TFU Tjenestemændenes Fælles Udvalg.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (venstres, det konservative folkepartis og fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling med følgende bemærkninger:

Mindretallet finder, at lovforslaget strider direkte mod det, som skulle være hensigten med socialindkomsten, nemlig »at udtrykke

det økonomiske behov efter indkomst- og formueforhold i forbindelse med modtagelse af offentlige ydelser«.

Under udvalgsarbejdet er det oplyst, at især indtægtsgrupper med op til 120.000 kr. vil blive hårdt ramt, ligesom erhvervsdrivende – især de mindre – vil blive pålagt nye byrder ved ikke mere at kunne fratække forskudsafskrivninger, henlæggelser til investeringsfunds og varelager nedskrivninger. Endvidere vil arbejdsgiverne, der skal indbetale samtlige pensionsbidrag for ansatte medarbejdere, få et betydeligt administrativt merarbejde, i særdeleshed fordi den hurtige ikrafttræden af loven umuliggør brug af EDB i den første periode.

Mindretallet finder i øvrigt, at det forhold, at man i kraft af et ansættelsesforhold bliver berettiget til pension som 67-årig, ikke er udtryk for større økonomisk evne her og nu, og må i øvrigt beklage, at et så vidtgående forslag fremsættes midt i overenskomst- og aftaleforhandlingerne.

Afslutningsvis beklager mindretallet, at også denne fase af socialindkomsten skal jages gennem folketinget uden hensyntagen til mange og meget relevante indsigelser, der tydeligt viser, at loven vil få ganske urimelige konsekvenser for en stor del af befolkningen. Mindretallet indstiller derfor lovforslaget til forkastelse, ligesom man opfordrer regeringen til at fremsætte forslag om at trække socialindkomstens 1. fase tilbage, således at de mange uretfærdigheder og helt urimelige administrative byrder undgås.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling med følgende bemærkninger:

Mindretallet tager på det kraftigste afstand fra regeringens og forligspartiernes asociale politik, der især rammer de lavest lønnede funktionærgrupper. Af de forskellige beregninger fremgår det med al tydelighed, at det især er lønmodtagere med en husstandsindkomst indtil 120.000 kr. årligt, der rammes hårdest. Selv om det ikke fremgår af betænkningen om socialindkomsten, rammes alle lønmodtagere, idet ATP indregnes. Familier med børn kommer let af med 40–50 pct. af de 864 kr., der indbetales til ATP for 2 fuldtidslønmodtagere, hvis de bor til leje og tjener ca. 100.000 kr. Og hvornår får de penge? Dette gælder altså også arbejderfamilier og for den sags skyld også enlige, selv om det er 40–50 pct. af et enkelt ATP-bidrag på 432 kr.

Men det er selvfølgelig især funktionærer med pensionsordninger (som for visse er hårdt tilkæmpet), der rammes. Og de er ikke altid højt lønnede – langtfra – 60 pct. af tjenestemændene tjener i år under 100.000 kr. De, der bliver hårdest ramt af progressionen i socialindkomsten, er indkomster mellem 50.000 kr. og 120.000 kr.

En enlig kvindelig forsørger med to børn på skalatrin 8 vil med en socialindkomst på ca. 80.000 kr. om året miste ca. 4.000 kr. til boligsikring og daginstitution. En pædagoguddannet enlig forsørger på skalatrin 15 med en socialindkomst på ca. 90.000 kr. årlig mister ca. 4.500 kr. Postbudet og hans kone med en indkomst på tilsammen 106.000 kr. mister ca. 4.000 kr.

Forslaget rammer desuden hårdere jo flere børn en familie har, det rammer lejere via boligsikringens aftrapning hårdere end ejere, det rammer de lavere og de mellemste indkomster hårdere end de høje – de højeste rammes slet ikke. Ingen stilles desuden bedre end nu. Det rammer i øvrigt de grupper, som i forvejen er hårdest ramt af regeringens lønpolitik, og som har haft de største nedgange i disponibel realindkomst i de seneste år.

Der er desuden ikke tale om aktuelle eksisterende forbrugsmuligheder, idet forbrugsmuligheden først indtræder på det tidspunkt, pensionsbidragene tilbagebetales ved pensionsalderen med deraf følgende normalbe-

skatning. De beløb, der hermed inddrages, er ikke disponible for den enkelte.

Der er desuden ikke parallelitet i de selvstændiges fradrag. De selvstændige har nemlig andre måder at klare problemerne på. Det interessante for dem overstås inden selvangivelsen ved privatforbrug inden for virksomheden og pensionssikring gennem virksomheden.

Man skal desuden ikke tro, at vi internationalt ligger særlig smukt placeret med hensyn til økonomisk støtte til børnefamilier. En lige offentliggjort undersøgelse viser, at i EF-landene er kun Irland og Italien ringere stillet end os med hensyn til børnetilskud, hvis disse sættes i forhold til gennemsnitsindtjeningen.

Et *tredje mindretal* (venstresocialisternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling med følgende bemærkninger:

Videreførelsen af socialindkomsten har med dette forslag om »ligestilling« af personer med private pensionsordninger og personer med arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger fået endnu et hak ned i den asociale grøft. Der er ganske enkelt tale om, at lavtlønsgrupper og jævne indkomstgrupper blandt tjenestemænd og funktionærer skal betale 200 mill. kr. for, at forligsparterne kan postulere, at der er »ligestilling« i socialindkomsten.

»Ligestillingen« er endog drevet så vidt, at tjenestemandsgupper, der overhovedet ikke ser 1 kr. af deres pensionsordninger, og som måske aldrig nogen sinde kommer til at se dem, får indregnet et fiktivt pensionsbidrag i udregningen af deres aktuelle økonomiske formåen.

Det er en yderst særegen socialpolitisk logik, der her kommer til udtryk, og den er helt uansvarlig. Hvordan i alverden påvirker det en lønmodtagers aktuelle økonomiske formåen, at vedkommende enten reelt eller fiktivt indbetaler et pensionsbeløb til en pensionskasse?

For at dette ikke skal tage sig ud som en horribel påstand for dem, der engang i fremtiden skulle finde på at læse denne betænkning, skal mindretallet komme med et par eksempler på, hvordan dette nye »ligestillingsforslag« virker:

1. Ifølge ministeriets udregninger vil den ny »ligestilling« betyde, at 2.000–3.000 unge mellem 18 og 21 år helt mister deres stipendier, mens 10–15.000 får dem beskåret. Nu er det jo klart, at forældrenes formåen ikke bliver 1 kr. bedre af, at deres pensionsbidrag bliver sat på papir, og deres eventuelle muligheder for at støtte deres voksne børn er altså heller ikke 1 kr. bedre.

2. Ifølge ministeriets udregninger (udvalgets bilag 5, svar på spørgsmål 20), hvori der er lavet en sammenligning mellem et postbud, en politibetjent, en lærer, en depar-

tementschef og en direktør, rammer »ligestillingsforslaget« såvel politibetjenten som læreren særdeles hårdt, mens det overhovedet ikke rammer departementschefen eller direktøren, og dette skyldes ikke, at de ikke får socialydelse i forvejen, idet forudsætningen for udregningen har været, at alle havde 2 børn i daginstitution.

3. Med hensyn til den handicappede, der har en socialindkomst på 125.000 kr. (inden forslaget), betyder forslagets gennemførelse en merudgift på 5.540 kr. om året.

Albertsen (S) Hans Hækkerup (S) Inge Fischer Møller (S) fmd.

Enrico Møller Andersen (S) Erik B. Smith (S) Ole Thomsen (S) Taanquist (S)

Aase Olesen (RV) Brixtofte (V) Nathalie Lind (V) Karen Thurøe Hansen (KF)

Agnete Laustsen (KF) Dyremose (KF) Inge Krogh (KrF) Birthe Nielsen (SF)

Anne Grete Holmsgård (VS) Pilgaard Andersen (FP) nfmd.

Partierne CD og DR var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.

Nogle spørgsmål fra udvalget til socialministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 20:

Udvalget skal anmode om ministerens vurdering af virkningen af lovforslaget, for så vidt angår sociale tilskud, på følgende forskellige grupper:

- et postbud i København på mellemste løntrin,
- en departementschef i socialministeriet,
- en politibetjent på ældste løntrin,
- en skolelærer på mellemste løntrin og
- en direktør i en privat virksomhed (400.000 kr. i skattepligtig indkomst og 50.000 kr. i årlig kapitalpension).

Forudsætningerne for spørgsmålet er: Ligningsmæssige fradrag på 15 pct. af indtægten, de bor til leje og huslejen udgør 20 pct. af indtægten, der er to børn, hvoraf det ene går i vuggestue og det andet i børnehave. Ægtefællens socialindkomst er 50.000 kr.

Spørgsmål 37:

Ad svar på spørgsmål 20. Udvalget anmoder om at få gennemregnet de nævnte eksempler under den forudsætning, at ægtefællens indtægt dels er 85.000 kr. og dels 25.000 kr.

Svar på spørgsmål 20 og 37:

I beregningseksemplerne er vist konsekvenserne af gennemførelse af lovforslaget for de nævnte familietyper. De anførte for-

udsætninger er suppleret med forudsætninger om

- at ingen af familietyperne har en formue, der udløser et formuetillæg ved opgørelsen af socialindkomsten,
- at de i spørgsmålet nævnte ligningsmæssige fradrag også anerkendes ved opgørelsen af socialindkomsten,
- at bruttolønnen for postbud, departementschef, politibetjent og skolelærer er opgjort som årslønnen pr. 1. oktober 1979 inkl. stedtillæg (område 6, Københavnsområdet), 1½ pct. ikke pensionsgivende tillæg, almindeligt pensionsgivende procenttillæg, dyrtidstillæg og taktregulerings-tillæg, men uden andre tillæg, svarende til lønnen på henholdsvis skalatrin 10, 52, 22 og 26,
- at pensionstillægget for de fire ovennævnte grupper er beregnet som 12 pct. af den pensionsgivende lønindkomst inkl. dyrtids- og taktreguleringsstillæg samt pensionsgivende procenttillæg m. v.,
- at huslejen er beregnet som 20 pct. af bruttolønnen for de fire ovennævnte grupper samt som 20 pct. af direktørens skattepligtige indkomst,
- at beregningen af de indkomstafhængige offentlige ydelser er foretaget i januar 1981-niveau ved gældende lovgivning i 1981.

	Ægtefællens indkomst 25.000 kr.				
	Postbud	Departementschef	Politibetjent	Skolelærer	Direktør
	- - - - - kr. årligt - - - - -				
Bruttoløn	85.090	266.374	107.494	114.455	-
Ligningsmæssige fradrag	12.764	39.956	16.124	17.168	-
Skattepligtig indkomst	72.326	226.418	91.370	97.287	400.000
Husstands socialindkomst efter gældende lovgivning.....	97.326	251.418	116.370	122.287	425.000

Pensionsgivende lønindkomst ...	75.627	251.489	96.772	105.161	—
Pensionstillæg	9.075	30.179	11.613	12.619	50.000
Husstands socialindkomst efter L 92	106.401	281.597	127.983	134.906	475.000
Husleje	17.018	53.275	21.499	22.891	80.000
Mindre udbetalt boligsikring	1.800	0	1.680	2.040	0
Mindre udbetalt børnetilskud ...	0	0	0	0	0
Øget betaling for ophold i daginstitution	2.042	0	0	0	0
Ændring af offentlige ydelser, i alt	3.842	0	1.680	2.040	0

	Ægtefællens indkomst 50.000 kr.				
	Postbud	Departementschef	Politibetjent	Skolelærer	Direktør
	----- kr. årligt -----				
Bruttoløn	85.090	266.374	107.494	114.455	—
Ligningsmæssige fradrag	12.764	39.956	16.124	17.168	—
Skattepligtig indkomst	72.326	226.418	91.370	97.287	400.000
Husstands socialindkomst efter gældende lovgivning.....	122.326	276.418	141.370	147.287	450.000
Pensionsgivende lønindkomst ...	75.627	251.489	96.772	105.161	—
Pensionstillæg	9.075	30.179	11.613	12.619	50.000
Husstands socialindkomst efter L 92	131.401	306.597	152.983	159.906	500.000
Husleje	17.018	53.275	21.499	22.891	80.000
Mindre udbetalt boligsikring	0	0	0	0	0
Mindre udbetalt børnetilskud ...	0	0	540	756	0
Øget betaling for ophold i daginstitution	0	0	864	936	0
Ændring af offentlige ydelser, i alt	0	0	1.404	1.692	0

	Ægtefællens indkomst 85.000 kr.				
	Postbud	Departementschef	Politibetjent	Skolelærer	Direktør
	----- kr. årligt -----				
Bruttoløn	85.090	266.374	107.494	114.455	—
Ligningsmæssige fradrag	12.764	39.956	16.124	17.168	—
Skattepligtig indkomst	72.326	226.418	91.370	97.287	400.000
Husstands socialindkomst efter gældende lovgivning.....	157.326	311.418	176.370	182.287	485.000
Pensionsgivende lønindkomst ...	75.627	251.489	96.772	105.161	—

Pensionstillæg	9.075	30.179	11.613	12.619	50.000
Husstands socialindkomst efter L 92	166.401	341.597	187.983	194.906	535.000
Husleje	17.018	53.275	21.499	22.891	80.000
Mindre udbetalt boligsikring	0	0	0	0	0
Mindre udbetalt børnetilskud ...	545	0	697	757	0
Øget betaling for ophold i dagin- stitution	681	0	871	924	0
Ændring af offentlige ydelser, i alt	1.226	0	1.568	1.681	0

Ad svaret på spørgsmål 37:

Spørgsmål 45:

Udvalget anmoder om socialministerens skøn over, hvor mange familier der med ægtefælleindtægter på 85.000 kr. og 25.000 kr. har heldagsbørnehavpladser og heldagsvuggestuepladser.

Svar:

Indkomstens fordeling på hver af ægtefællerne i familier, som har børn i daginstitution, kendes ikke.

Efter de nugældende forældrebetalingsregler er det ægtefællernes samlede indtægt, der er afgørende for, om der kan ydes hel eller delvis friplads. Efter de nye forældrebetalingsregler, der træder i kraft 1. august 1981, er det ligeledes husstandsindkomsten, der er afgørende for størrelsen af betalingen.

Det anslås, at knap 5 pct. af alle familier med børn i daginstitution og dagpleje har en socialindkomst i intervallet 105–115.000 kr.

Antallet af ægtepar eller samlevende med en sådan husstandsindkomst og med mindst 1 barn i vuggestue eller børnehav anslås til 3–5.000. Antallet af ægtepar eller samlevende med mindst 2 børn i vuggestue eller børnehav anslås til 500–1.000 familier.

Spørgsmål 46:

Udvalget anmoder om at få oplyst, hvordan forskelsbeløbene ser ud, når det drejer sig om et postbud, en lærer og en enlig tjenestemand for årene 1980, 1981 og 1983.

Spørgsmål 47:

I forlængelse af ovennævnte spørgsmål

skal udvalget anmode om forskelsbeløbene for familier med halvdagsbørnehav og halvdagsdagpleje.

Svar på spørgsmål 46 og 47:

Spørgsmålene forstås således, at der ønskes belyst dels ændringen i de offentlige ydelser i forbindelse med indførelse af 1. fase af socialindkomsten, dels ændringen i forbindelse med indførelse af 2. fase af socialindkomsten. Spørgsmålene forstås endvidere således, at disse ændringer ønskes belyst for et postbud, en skolelærer samt en enlig tjenestemand med 2 børn i dels heldagsbørnehav og heldagsvuggestue, dels halvdagsbørnehav og halvdagsdagpleje.

I omstående eksempler er vist ændringerne i de offentlige ydelser for et postbud og en skolelærer, idet situationen for en enlig tjenestemand er vist ved, at postbuddet og skolelæreren i første kolonne ikke har nogen ægtefælleindkomst.

Ved beregningerne er lagt de forudsætninger til grund, som er nævnt i svaret på spørgsmålene 20 og 37. Tilsvarende angiver ændringerne i de offentlige ydelser ændringer i boligsikring, børnetilskud og daginstitutionsbetaling.

Ved beregningen af daginstitutionsbetalingen før indførelsen af socialindkomsten er anvendt følgende gennemsnitstakster fra Danmarks Statistiks ressourcecælling for 1980:

Heldagsvuggestue	701 kr. månedlig
Heldagsbørnehav	465 kr. månedlig
Halvdagsbørnehav	283 kr. månedlig
Halvdagsdagpleje (skøn)	293 kr. månedlig

	Postbud med en socialindkomst på 72.326 kr.			
	Uden ægtefælleindkomst	Ægtefælleindkomst 25.000 kr.	Ægtefælleindkomst 50.000 kr.	Ægtefælleindkomst 85.000 kr.
	----- kr. årlig -----			

I. Heldagsbørnehave og heldagsvuggestue

Ændring af offentlige ydelser i alt:

1) ved indførelse af socialindkomstens 1. fase	+ 3.921	+ 1.094	÷ 1.560	÷ 2.859
2) ved overgang fra 1. fase til 2. fase	÷ 3.002	÷ 3.842	0	÷ 1.226
3) Den samlede ændring	+ 919	÷ 2.748	÷ 1.560	÷ 4.085

II. Halvdagsbørnehave og halvdagsdagpleje

Ændring af offentlige ydelser i alt:

1) ved indførelse af socialindkomstens 1. fase	+ 4.569	+ 2.756	+ 1.662	+ 1.012
2) ved overgang fra 1. fase til 2. fase	÷ 1.618	÷ 2.458	0	÷ 885
3) Den samlede ændring	+ 2.951	+ 298	+ 1.662	+ 127

Anm. + angiver en forøgelse af de offentlige ydelser.

÷ angiver en nedgang i de offentlige ydelser.

	Skolelærer med en socialindkomst på 97.287 kr.			
	Uden ægtefælleindkomst	Ægtefælleindkomst 25.000 kr.	Ægtefælleindkomst 50.000 kr.	Ægtefælleindkomst 85.000 kr.
	----- kr. årlig -----			

I. Heldagsbørnehave og heldagsvuggestue

Ændring af offentlige ydelser i alt:

1) ved indførelse af socialindkomstens 1. fase	+ 1.102	÷ 1.560	÷ 2.107	÷ 4.732
2) ved overgang fra 1. fase til 2. fase	÷ 1.560	÷ 2.040	÷ 1.692	÷ 1.681
3) Den samlede ændring	÷ 458	÷ 3.600	÷ 3.799	÷ 6.413

II. Halvdagsbørnehave og halvdagsdagpleje

Ændring af offentlige ydelser i alt:

1) ved indførelse af socialindkomstens 1. fase	+ 2.759	+ 1.662	+ 1.389	+ 76
2) ved overgang fra 1. fase til 2. fase	÷ 2.475	÷ 2.040	÷ 1.229	÷ 1.386
3) Den samlede ændring	+ 284	÷ 378	+ 160	÷ 1.310

Anm. + angiver en forøgelse af de offentlige ydelser.

÷ angiver en nedgang i de offentlige ydelser.

Ad svaret på spørgsmål 37:

Spørgsmål 48:

Udvalget anmoder om uddybning af svaret gennem eksempler på kommuner, der har høje daginstitutionstakster og lave daginstitutionstakster, eksempler på takster uden kommunalt tilskud, samt på gennemsnitstakster.

Svar:

Ifølge Danmarks Statistiks senest offentliggjorte ressourcetælling udgjorde den gennemsnitlige forældrebetaling i hele landet i ja-

nuar 1980 585 kr. pr. måned for en dagplejeplads, 701 kr. pr. måned for en vuggestueplads, 465 kr. pr. måned for en børnehaveplads og 244 kr. pr. måned for en fritidshjemsplads.

De nævnte betalingstakster er betalingen for en heldagsplads og efter fradrag for kommunale tilskud tilnedsættelse heraf. Størrelsen af de kommunale tilskud, der er fradraget ved opgørelsen af disse betalingsstakster, fremgår ikke af ressourcetællingen og er heller ikke specificeret i de kommunale budgetter.

De foreliggende oplysninger om de samlede kommunale tilskud har vist sig at være behæftet med betydelig usikkerhed. Det udvalg om informationsgrundlaget på daginstitutionsområdet, der er nedsat i fællesskab af socialministeren og formanden for Kommunernes Landsforening, har fået til opgave bl. a. at fremskaffe nye oplysninger fra kommunerne om de kommunale tilskud.

Ifølge ressourcetællingen udgjorde den månedlige forældrebetaling for en fuldtidsplads i en vuggestue over 1.000 kr. i 7 kommuner. Det drejer sig bl. a. om Hundested (1.035 kr.), Middelfart (1.069 kr.) og Slangerup (1.075 kr.).

Som eksempler på kommuner med lave vuggestuetakster kan nævnes Rødovre (450 kr.), Albertslund (400 kr.) og Frederiksberg (467 kr.).

Ifølge ressourcetællingen udgjorde den månedlige forældrebetaling for en fuldtidsplads i en børnehave over 650 kr. i 4 kommuner. Det drejer sig om Holmegård (655 kr.), Munkebo (660 kr.), Ryslinge (660 kr.) og Ulfborg-Vemb (668 kr.). Som eksempler på kommuner med lave børnehavetakster kan nævnes Rødovre (324 kr.), Maribo (312 kr.), Broager (297 kr.) og Løgumkloster (318 kr.).

Da alle takster ovenfor er fra Danmarks Statistiks ressourcetælling i januar 1980, vil en opgørelse i dag over kommuner med høje og lave takster kunne give et andet resultat end ovenfor.

Spørgsmål 49:

Hvilke lønstigninger går ministeriet ud fra ved beregningen, der ligger til grund for svaret på spørgsmål 37?

Svar:

Som anført i besvarelsen af spørgsmålene 20 og 37 er der – ud over de i spørgsmålene anførte forudsætninger – lagt en række yderligere forudsætninger til grund. Som det fremgår af disse forudsætninger, er bruttolønnen for postbud, departementschef, politibetjent og skolelærer opgjort som årslønnen pr. 1. oktober 1979. Når der er anvendt 1979-løn, skyldes det, at beregningen af de indkomstafhængige offentlige ydelser som anført i forudsætningerne er foretaget i januar 1981-niveau ved gældende lovgivning i 1981.

Der er således ikke som forudsat i spørgsmålet gjort forudsætninger om lønstigninger i forbindelse med besvarelsen af spørgsmålene 20 og 37.

Spørgsmål 50:

I forlængelse af besvarelsen på spørgsmål 37 udbedes konsekvenserne for ansatte ved »almindelige« arbejdsgivere.

Svar:

I svaret på spørgsmål 37 er opstillet forskellige eksempler til belysning af lovforslagets virkninger for tjenestemænd, dvs. med forudsætningen om at der i socialindkomsten indregnes 12 pct. af den pensionsgivende lønindkomst.

Som anført i svaret på spørgsmål 14 har lønnings- og pensionsdepartementet oplyst, at der er ca. 65.000 offentligt ansatte med en til ansættelsesforholdet knyttet pensionsordning, hvortil der indbetales 12 pct. af lønnen. Virkningerne af lovforslaget vil for denne gruppe svare til de virkninger, der er belyst ved eksemplerne i svaret på spørgsmål 37. Herudover er der ca. 35.000 offentligt ansatte med en pensionsordning, hvortil der indbetales 15 pct. af lønnen i pensionsbidrag.

Konsekvenserne af lovforslaget for ansatte ved »almindelige« arbejdsgivere vil variere afhængig af, hvilke vilkår der er fastsat for den enkelte ansattes pensionsordning. Som nævnt i redegørelse 2 om socialindkomst (betænkning nr. 906/1980) foreligger der ingen samlede opgørelser over antallet af arbejdsgeveradministrerede pensionsordninger, men det er på grundlag af oplysninger fra bl. a. Forsikringsrådet skønnet, at der i 1980 er ca. 500.000 lønmodtagere hos »almindelige« arbejdsgivere med pensionsordninger, som er

forsikringsmæssigt eller på anden måde af-dækket.

Det er samtidig i betænkningen forsigtigt skønnet, at et gennemsnit af de årlige indbetalinger for hovedparten vil udgøre 10.000–15.000 kr. pr. år. I tilfælde, hvor præmien beregnes som en procent af lønnen, anslås det med forsigtighed, at præmien typisk ligger i intervallet 10–15 pct. af lønnen.

Virkningerne af lovforslaget vil således for ansatte hos »almindelige« arbejds-givere med samme indtægter som forudsat i beregnings-eksemplerne i svaret på spørgsmål 37 være i gennemsnit de samme som for tjenestemænd.

Spørgsmål 51:

Hvilke konsekvenser får det for den på-gældende enkeltperson at opsigte en pen-sionsordning med de henholdsvis 10 pct. og 5 pct.?

Svar:

I besvarelsen af spørgsmål 18, hvortil hen-vises, er der svaret på, hvorledes udbetalin-gen af sociale ydelser påvirkes i den situati-on, hvor den pågældendes socialindkomst er ændret, f. eks. ved at man ikke længere del-tager i en pensionsordning.

I de forskellige regler om tildeling af og betaling for sociale ydelser på grundlag af socialindkomsten er der som anført i svaret på spørgsmål 18 fastsat regler om, hvorledes der skal forholdes, hvis der sker ændringer i en persons indkomstforhold, således at tilde-ling af og betaling for sociale ydelser skal ske på grundlag af de aktuelle økonomiske forhold i stedet for den opgjorte social-indkomst. Opgørelsen af de aktuelle økono-miske forhold skal foretages efter de ret-ningslinier, der gælder ved opgørelsen af so-cialindkomsten.

Ifølge lovforslaget skal de arbejdsgiverad-ministrerede pensionsbidrag medregnes i so-cialindkomsten for 1983, som opgøres på grundlag af indkomst- og formueforholdene i 1981.

Hvis en person, som havde en arbejds-gi-

veradministreret pensionsordning i 1981, i 1983 enten ikke længere er med i ordningen eller udtræder af den, afhænger en eventuel virkning for de sociale ydelser af, om denne og eventuelle andre ændringer af de økono-miske forhold samlet er sådan, at fravigelses-reglerne skal bringes i anvendelse.

Spørgsmål 58:

Ad besvarelsen af spørgsmål 46, 47 og 48:

Udvalget anmoder om at få koordineret svarene, således at ministeriet fremkommer med eksempler på forskelsbeløbene for de nævnte indtægter, når det drejer sig om både den laveste daginstitutionstakst og den højeste.

Svar:

I omstående eksempler er vist ændringerne i de offentlige ydelser for et postbud og en skolelærer, når der tages udgangspunkt i henholdsvis den laveste og den højeste dag-institutionsbetaling før indførelse af social-indkomsten.

Ved beregningen af daginstitutionsbetalin-gen før indførelse af socialindkomsten er anvendt følgende takster fra Danmarks Stati-stiks ressource-tælling for 1980:

Billigste daginstitutionstakst:

Heldagsvuggestue	400 kr. månedlig
Heldagsbørnehave	273 kr. månedlig
Halvdagsbørnehave (skøn)	164 kr. månedlig
Halvdagsdagpleje (skøn)	195 kr. månedlig

Dyreste daginstitutionstakst:

Heldagsvuggestue	1.075 kr. månedlig
Heldagsbørnehave	668 kr. månedlig
Halvdagsbørnehave (skøn)	401 kr. månedlig
Halvdagsdagpleje (skøn)	438 kr. månedlig

Om de øvrige forudsætninger for beregningerne henvises til besvarelsen af spørgs-mål 46 og 47.

Eksempel med *laveste daginstitutionstakst* før indførelse af socialindkomsten:

	Postbud med en socialindkomst på 72.326 kr.			
	Uden ægtefælleindkomst	Ægtefælleindkomst 25.000 kr.	Ægtefælleindkomst 50.000 kr.	Ægtefælleindkomst 85.000 kr.
	----- kr. årlig -----			

I. Heldagsbørnehave og heldagsvuggestue

Ændring af offentlige ydelser i alt:

1) ved indførelse af socialindkomstens 1. fase	+ 3.526	+ 601	÷ 2.053	÷ 3.352
2) ved overgang fra 1. fase til 2. fase	÷ 3.002	÷ 3.842	0	÷ 1.226
3) Den samlede ændring	+ 524	÷ 3.241	÷ 2.053	÷ 4.578

II. Halvdagsbørnehave og halvdagsdagpleje

Ændring af offentlige ydelser i alt:

1) ved indførelse af socialindkomstens 1. fase	+ 4.395	+ 2.539	+ 1.445	+ 795
2) ved overgang fra 1. fase til 2. fase	÷ 1.618	÷ 2.458	0	÷ 885
3) Den samlede ændring	+ 2.777	+ 81	+ 1.445	÷ 690

Anm. + angiver en forøgelse af de offentlige ydelser.

÷ angiver en nedgang i de offentlige ydelser.

Eksempel med *laveste daginstitutionstakst* før indførelse af socialindkomsten.

	Skolelærer med en socialindkomst på 97.287 kr.			
	Uden ægtefælleindkomst	Ægtefælleindkomst 25.000 kr.	Ægtefælleindkomst 50.000 kr.	Ægtefælleindkomst 85.000 kr.
	----- kr. årlig -----			

I. Heldagsbørnehave og heldagsvuggestue

Ændring af offentlige ydelser i alt:

1) ved indførelse af socialindkomstens 1. fase	+ 609	÷ 2.053	÷ 2.600	÷ 5.225
2) ved overgang fra 1. fase til 2. fase	÷ 1.560	÷ 2.040	÷ 1.692	÷ 1.681
3) Den samlede ændring	÷ 951	÷ 4.093	÷ 4.292	÷ 6.906

II. Halvdagsbørnehave og halvdagsdagpleje

Ændring af offentlige ydelser i alt:

1) ved indførelse af socialindkomstens 1. fase	+ 2.542	+ 1.445	+ 1.172	÷ 141
2) ved overgang fra 1. fase til 2. fase	÷ 2.475	÷ 2.040	÷ 1.229	÷ 1.386
3) Den samlede ændring	+ 67	÷ 595	÷ 57	÷ 1.527

Anm. + angiver en forøgelse af de offentlige ydelser.

÷ angiver en nedgang i de offentlige ydelser.

Eksempel med *højeste daginstitutionstakst* før indførelse af socialindkomsten.

	Postbud med en socialindkomst på 72.326 kr.			
	Uden ægtefælleindkomst	Ægtefælleindkomst 25.000 kr.	Ægtefælleindkomst 50.000 kr.	Ægtefælleindkomst 85.000 kr.
	----- kr. årlig -----			

I. Heldagsbørnehave og heldagsvuggestue

Ændring af offentlige ydelser i alt:

1) ved indførelse af socialindkomstens 1. fase	+ 4.383	+ 1.671	÷ 983	÷ 2.282
2) ved overgang fra 1. fase til 2. fase	÷ 3.002	÷ 3.842	0	÷ 1.226
3) Den samlede ændring	+ 1.381	÷ 2.171	÷ 983	÷ 3.508

II. Halvdagsbørnehave og halvdagsdagpleje

Ændring af offentlige ydelser i alt:

1) ved indførelse af socialindkomstens 1. fase	+ 4.832	+ 3.019	+ 1.925	+ 1.275
2) ved overgang fra 1. fase til 2. fase	÷ 1.618	÷ 2.458	0	÷ 885
3) Den samlede ændring	+ 3.214	+ 561	+ 1.925	+ 390

Anm. + angiver en forøgelse af de offentlige ydelser.

÷ angiver en nedgang i de offentlige ydelser.

Eksempel med *højeste daginstitutionstakst* før indførelse af socialindkomsten.

	Skolelærer med en socialindkomst på 97.287 kr.			
	Uden ægtefælleindkomst	Ægtefælleindkomst 25.000 kr.	Ægtefælleindkomst 50.000 kr.	Ægtefælleindkomst 85.000 kr.
	----- kr. årlig -----			

I. Heldagsbørnehave og heldagsvuggestue

Ændring af offentlige ydelser i alt:

1) ved indførelse af socialindkomstens 1. fase	+ 1.679	÷ 983	÷ 1.530	÷ 4.155
2) ved overgang fra 1. fase til 2. fase	÷ 1.560	÷ 2.040	÷ 1.692	÷ 1.681
3) Den samlede ændring	+ 119	÷ 3.023	÷ 3.222	÷ 5.836

II. Halvdagsbørnehave og halvdagsdagpleje

Ændring af offentlige ydelser i alt:

1) ved indførelse af socialindkomstens 1. fase	+ 3.022	+ 1.925	+ 1.652	+ 339
2) ved overgang fra 1. fase til 2. fase	÷ 2.475	÷ 2.040	÷ 1.229	÷ 1.386
3) Den samlede ændring	+ 547	÷ 115	+ 423	÷ 1.047

Anm. + angiver en forøgelse af de offentlige ydelser.

÷ angiver en nedgang i de offentlige ydelser.